

De Journalist

Magazine van de VVJ

België-Belgique

P.B.

8900 IEPER 1

3/8136

Afgiftekantoor Ieper

DE JOURNALISTENENQUÊTE

EINDELijk IS HET AAN MIJ
OM OVERAL "GEEN COMMENTAAR"
OP TE ANTWOORDEN !!!

Belga veroordeeld na ontslag newsmanager

Headtrick-journalisten op straat

Fonds Pascal Decroos: de controversie

Kim

Actueel

- In Memoriam - Afscheid van Kris Borms **4**
Redactiestatuut F.E.T.: 't hangt in de lucht en het tikt'
Franstalig standaardwerk over mediarecht en journalistiek
Belga veroordeeld vor 'rechtsmisbruik' bij ontslag newsmanager **5**
Pol Van Den Driessche: 'moegestreden' **6**
Synergie Het Nieuwsblad en Het Volk eist zijn tol

Dossier: Onderzoeksjournalistiek

- De Journalistenenquête **7-8-9-10**

Nieuws uit de verenigingen

- Algemene Vergaderingen in Antwerps Pershuis **11**
Leuvense persclub opgericht

Actueel

- Rechtzetting - Fonds Pascal Decroos **12**
Naschrift
Lezers schrijven
Egotrippers zijn geen diepgravers **13**
World Press Photo in Gent

Onder Embargo

14

Nieuws uit de verenigingen

- Word (opnieuw) lid van de VVJ/AVBB **14**

Jobbank

15

Nieuws uit de verenigingen

- Cursusaanbod Journalisten in Europa **15**

EVEN NIET

Over veertien dagen is De Journalist met vakantie.
Wij zijn terug op 16 januari 2001

Cartoon van Kim Duchateau

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
beroepsJournalisten

19 december 2000, nummer 23
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie en coördinatie

Ann Deceunynck
Antwerps pershuis
Grote Markt 40
2000 Antwerpen
Tel. 03/290 63 73
Fax 03/232 21 30
de.journalist@pandora.be
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
BeroepsJournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vj@belgian-journalist.be

Abonnementsprijs:

3.200,- Bef per jaar
1.500,- Bef per jaar voor leden van de
Association des Journalistes Profes-
sionelles (A.J.P.), Vereniging van de
Journalisten van de Periodieke pers
(V.J.P.P.) en studenten.

Vormgeving

Jo Klaps
Drukkerij Sansen

Publiciteitsregie:

Media Selling Place BVBA
Lambermontlaan 170
1030 Brussel
Tel 02/241 55 55
Fax 02/241 55 33
media.selling@euronet.be

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers

VLAAMSE
VERENIGING VAN
BEROEPSJOURNALISTEN

Klein klusje

Tegen de tijd dat deze 'De Journalist' jullie bereikt, collega's, woeden de eindejaarsfeesten in volle hevigheid. Hoewel we natuurlijk allemaal weten dat dit in medialand absoluut geen rustperiode betekent, hopen we toch dat iedereen er ten minste enkele dagen tussenuit kan knijpen om even uit te blazen.

En voor wie dan niet goed weet wat te doen, hebben we een klein klusje. In het midden van dit blad vinden jullie 'De journalistenenquête'. Die mogen jullie massaal invullen en terugsturen aub.

Want we zouden het graag eens weten, wat jullie denken van jullie statuut, wat het praktische nut is van de persdocumenten, hoeveel jullie verdienen, welke extra-voordelen jullie al dan niet krijgen, hoe lang jullie daarvoor moeten werken, of jullie een CAO hebben in het bedrijf, of jullie de auteursrechten hebben afgestaan en zo ja in welke mate?

En of jullie tevreden zijn over ons, de VJ. Af en toe horen we eens iets van iemand die niet tevreden is, en voor het gemak en voor onze zielerust gaan we er maar van uit dat de overgrote meerderheid waar we nooit iets van horen, wel tevreden is. Maar is dat wel zo? Nu krijgen jullie de kans om het ons duidelijk te maken. Moeten we ons meer richten op zelfstandige journalisten? Moeten we ons concentreren op het sociaal statuut van de journalist, en vechten voor een sectorale CAO? Moeten we daarvoor meer samenwerking zoeken met de vakbonden, of juist niet? Moeten we ons meer bezighouden met de verdediging van het auteursrecht, met de verdediging van het intellectuele statuut van de journalist tegen de druk van justitie en commercie?

En tenslotte zouden we ook eens graag weten wat jullie denken over 'De Journalist'. Want we weten niet of jullie het gemerkt hebben, maar de DJ die jullie nu in handen hebben, is de laatste van de eerste jaargang nieuwe stijl. Zitten we op het goede pad? Of moeten we bijsturen?

Vertel het ons.

Luc Standaert

foto: Johan Van Cutsem

De raad van bestuur en het secretariaat van de VVJ-AVB, en de redactie van
De Journalist, wensen alle leden en lezers een feestelijk jaareinde en een
vreugdevolle start van het nieuwe millennium.

In Memoriam - Afscheid van Kris Borms

foto: VRT

'Meer dan dertig jaar heeft Kris voor de openbare omroep gewerkt. Zijn eerste stappen in de journalistiek zette hij bij de Wereldomroep en even op de radionieuwsdienst, maar snel

stapte hij over naar de nog jonge televisienieuwsdienst. Daar vielen zijn sociaal-economische belangstelling en kennis meteen op, maar ook zijn ruime blik op de wereldproblematiek. Zijn dossierkennis, zijn werklust, zijn gedrevenheid waren zoveel troeven die van Kris een uitzonderlijk journalist maakten. Zijn rechtlijnigheid, zijn koppigheid werden niet steeds geapprecieerd in de hogere regionen van de omroep. Maar buiten het huis, in de kringen waar hij beroepshalve veel vertoefde, werd hij gewaardeerd en geloofd om zijn deskundigheid, objectiviteit, openheid.

Jan Ceuleers

Kris wou vooruit, resultaten. Weg uit de lethargie, weg met de versnippering van financiële, logistieke en menselijke middelen, weg met de loodzware hiërarchie, weg met onverantwoordelijkheid. Een moderne, goed uitgeruste, flink bemande, doorzichtig en efficiënt opgebouwde nieuwsdienst wilde hij, met veel aandacht voor het wereldgebeuren en de achtergronden, de verbanden, de verborgen agenda's. En vooral: niet toegeven aan het populisme dat van over het kanaal kwam aangewaaid. De kroon op het werk: Terzake, het dagelijks achtergrondmagazine. Het heeft Kris veel energie, doorzetting, gedrevenheid, werkkraft, en bovenal koppige vasthoudendheid geveerd. Wellicht ook een stuk gezondheid. Jammer dat zijn verdiensten pas na zijn gedwongen pensionering, na zijn heengaan, op hun juiste waarde worden geschat!

Redactiestatuut F.E.T.: „'t Hangt in de lucht en het tikt”

Wout Pittoors

Bekommerd om de strikte vrijwaring van haar autonomie heeft de redactie van de Financieel-Economische Tijd bij de directie een voorstel van statuut op tafel gelegd. Het wordt nu afwachten hoe de leiding van de F.E.T. gaat reageren op een document dat de positie van de hoofdredacteur en de krijtlijnen van een onafhankelijk werkende redactie tot in de puntjes omschrijft. Voor alle duidelijkheid, het idee van een redactiestatuut was allesbehalve een plotse kramp, die volgde op de eerste geruchten omtrent een drietal overnamebiedingen. Hoofdredacteur Marc Van Cauteren: "We zijn reeds in november 1999 begonnen met de voorbereidingen van een dergelijk statuut. We hebben ons gesteund op de Nederlandse voorbeelden van De Volkskrant en het NRC-Handelsblad, er rechtskundig advies bijgehaald en een sneuveltekst onder onze redacteurs verspreid. Waar dat juridisch kon, werd het voorstel op basis van hun opmerkingen bijgeschaafd en aan de directie overgemaakt".

Van Cauteren onderstreept voorts dat het redactiestatuut in wezen niet meer is dan het wat plechtiger maken van de autonomie die de

F.E.T.-redactie op het terrein altijd heeft gekend. Buitenstaanders zouden kunnen vermoeden dat moeder V.E.V. zontje F.E.T. regelmatig aan de oren heeft getrokken wegens vuurspuwende telefoons of donderbrieven van verontwaardigde leden, maar niets is minder waar. Van Cauteren: "Het V.E.V. heeft vlug ingezien dat onze krant goed bezig was en is ons als een prima affiche gaan beschouwen". Inmiddels blijft de onzekerheid over de overname- en/of participatieplannen bestaan. Van Cauteren wil wel kwijt, dat er bij de redactie GEEN voorkeur bestaat voor een overname door het VUM-consortium (zie D.J. nr. 22 van 5/12). De jongste vergadering van de raad van bestuur van Uitgeversbedrijf Tijd N.V. baarde vooral een perscommuniqué waaraan niemand zijn jas kon ophangen.

De raad stelde een gebrek aan consensus tussen de aandeelhouders vast. Sommigen bleken nog geen definitief standpunt te hebben ingenomen en vroegen daarom - kan het toepasselijker - "meer tijd".

Franstalig standaardwerk over mediarecht en journalistiek

Bij uitgeverij Bruylant is een lijvige publicatie van de pers en gerold over 'Le Droit de la Presse', zeg maar mediarecht. Gelet op de lacune aan Nederlandstalige kant, is het werk ook bijzonder waardevol voor Vlaamse journalisten en hun directies.

De auteurs zijn Stéphane Hoebeke, jurist bij de RTBF, en Bernard Mouffe, een Brussels advocaat. Zij bundelden een massa (verouderde) wetteksten, een hoop (toch vooral Franstalige) rechtspraak en nog een heleboel andere literatuur tot een overzichtelijk naslagwerk voor iedereen die in de mediasector actief is. Vertrekend van het principe van de persvrijheid, wordt een overzicht gegeven van de diverse beperkende mechanismen hierrond: recht van antwoord, burgerrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid, kort geding. Uitvoerig wordt ingegaan op de rechtspositie van de Belgische jour-

nalisten. Ook hun arbeidssituatie en auteursrechten komen aan bod. Hoebeke en Mousse wijden verder aandacht aan het journalistieke bronnengeheim en de deontologie van de journalist. Zo valt over drie pagina's te lezen in hoeverre journalisten een 'gewetensclausule' kunnen invoeren ten overstaan van hun hiërarchie.

Knap werk dus, en voorlopig zelfs onmisbaar voor mediaprofessionals, waarmee tevens is gezegd dat een parallel Nederlandstalig werk meer dan welkom is.

(PD)

Stéphane Hoebeke & Bernard Mouffe, Le Droit de la Presse, Academia Bruylant, Louvain-la-Neuve, 2000, 793 pagina's, 4.900 BEF.

Belga veroordeeld voor 'rechtsmisbruik' bij ontslag newsmanager

Hans Brockmans kreeg veel te weinig tijd om zichzelf te bewijzen

Toen het persagentschap Belga precies een jaar terug zijn 'newsmanager' Hans Brockmans ontsloeg, maakte het zich schuldig aan misbruik van ontslagrecht. Directeur Egbert Hans mag 1,5 miljoen frank ophoesten om de journalist schadeloos te stellen.

Pol Deltour

De Belga-directie had Brockmans in september 1999 met de hulp van headhunterskantoor Schelstraete & Desmedt weggeplukt bij Trends. Dat Roularta-blad sloot de journalist na zijn Belga-avontuur trouwens terug in de armen. Bij Belga moest Hans Brockmans een van de drie 'newsmanagers' worden, een nieuw gecreëerde functie in het kader van de herstructurering van het persagentschap. De drie newsmanagers, onder wie zich ook hoofdredacteur Jean-Pierre Breulet bevindt, dienden de bestaande, te rigide bevonden redactiestructuur uit te bouwen tot een flexibel geheel van 'junior' en 'senior' correspondenten.

Veel tijd kreeg Hans Brockmans niet om zich als newsmanager waar te maken. In dienst getreden op 15 oktober 1999, werd hij middels een aangetekende brief van 22 december van dat jaar al op 23 december ontslagen. Daarbij kreeg hij een opzeggingsvergoeding van vier maanden loon uitbetaald.

Enkele beleefde pogingen bij directeur Egbert Hans om meer uit de brand te slepen, leverden journalist Brockmans niets op. En dus ging het naar de Brusselse arbeidsrechtbank, waar onder meer 'misbruik van ontslagrecht' werd gepleit. Zo'n vordering kennen de rechtbanken slechts zeer uitzonderlijk toe, maar in het geval van Brockmans contra Belga gebeurde dat dus wel.

Collectief ontslag

De arbeidsrechtbank merkt op dat Belga het ontslag van Brockmans kaderde in het collectief ontslag van een kleine dertig personeelsleden, dat op 6 september aangekondigd werd. Dat collectief ontslag nu had alles te maken met de reorganisatie van het bedrijf in het kader waarvan Brockmans als newsmanager aangetrokken was. Uit het vonnis: "De aanwerving van Brockmans zou bijgevolg een element zijn van die reorganisatie die later door Belga wordt ingeropen om tot het ontslag van eiser over te gaan."

Die absurde situatie wordt nog erger gemaakt doordat Hans Brockmans al na twee maanden aan de deur werd gezet. "Op deze korte tijdsperiode kan redelijkerwijze niet verwacht worden dat Brockmans zich reeds ten volle heeft kunnen bewijzen binnen de

nieuwe structuren van Belga."

Nog volgens het vonnis draagt de Belga-directie "in casu een grote verantwoordelijkheid: zij betwist niet dat zij Brockmans heeft weggehaald bij zijn vroegere werkgever. Bij de aanwerving van Brockmans werd hem bovendien voorgespiegeld dat zijn toekomst bij Belga mooie perspectieven bood. Er werd Brockmans bijgevolg een duurzame loopbaan voorgehouden, waarvoor hij zijn vroegere betrekking verliet. De journalist kon na deze voorspiegelingen op geen enkele manier vermoeden dat hij in het kader van de herstructureringen waarin hij was aangeworven, zou worden ontslagen."

1,5 miljoen

De conclusie is dat "Belga bij het ontslag van Brockmans na twee maanden van tewerkstelling, en zonder dat Brockmans zich kon bewijzen in zijn nieuwe functie, kennelijk de grenzen te buiten gegaan is van de normale uitoefening van haar recht door een voorzichtig en bezorgd persoon. Belga maakte misbruik van haar ontslagrecht."

De schade die de journalist daarbij opgelopen heeft, staat voor de rechtbank buiten kijf: verlies van anciënniteit bij zijn (vroegere en huidige) werkgever, en het risico dat hij bij potentiële werkgevers zou kunnen overkomen als een niet-stabiele werknemer, over wiens kwaliteiten vragen kunnen worden gesteld. Om een en ander te compenseren, veroordeelt de rechtbank Belga tot betaling van een schadevergoeding van 1,5 miljoen frank.

De Belga-directie liet inmiddels verstaan hoger beroep aan te tekenen, maar gelet op de stevige motivering van het vonnis lijkt dat niet zoveel kans te maken.

Overigens haalde Brockmans niet over heel de lijn zijn slag thuis. Zo had hij ook gevraagd zijn opzeggingsvergoeding te berekenen op basis van zijn volledige anciënniteit in het beroep, zijnde zijn elf jaar activiteit bij Trends, omdat dit ook de basis was geweest voor de berekening van zijn wedde. Maar op die eis weigerde de arbeidsrechtbank in te gaan.

Niets speciaals vandaag over Sociale Zaken of Pensioenen?
Kijk op www.vandenbroucke.fgov.be

Pol Van Den Driessche: “moegestreden”

Laurent Coppens

“Ik vrees dat het nog een hele tijd zal duren vooraleer er in Vlaanderen plaats is voor zelfstandige, onafhankelijke internetjournalistiek. Het medium trekt nauwelijks adverteerders aan”, stelt Pol Van Den Driessche, de hoofdredacteur van café Belge - de internetpoot van Headtrick Media Group - aan de vooravond van het faillissement van de jonge mediagroep. Ondertussen blijkt dat een deel van de schuldenpot van Headtrick bestaat uit lonen bestemd voor de journalisten zowel met als zonder contract.

Dat het jonge mediabedrijf met financiële moeilijkheden had te kampen was algemeen bekend, niet dat de bestuurders het faillissement zouden aanvragen op maandag 18 december. Bij het ter perse gaan van De Journalist was de beslissing van de handelsrechtbank nog niet bekend. “Blijkbaar geloofden de aandeelhouders niet dat hun bedrijf nieuwe kapitaalverschaffers zou vinden. Het wantrouwen, ontstaan in de sector als gevolg van de malaise bij Lernout & Hauspie Speech Products, speelt hierbij een rol”, weet Pol Van Den Driessche.

De gewezen hoofdredacteur van Het Nieuwsblad stampte een jaar terug een internetredactie uit de grond om de website Café Belge uit te bouwen. “Ik slaagde erin om een jonge en enthousiaste ploeg samen te stellen. Een team waarin alle neuzen in dezelfde richting stonden. De laatste weken was de sfeer helemaal omgedraaid. Met de moed der wanhoop werd verder gewerkt. Toen vrijdag 15 december bleek dat de raad van bestuur had beslist om het faillissement aan te vragen, laaiden de emoties fel op. De journalisten hebben nog heel wat loon te goed van de werkgever. Bovendien vrezden de journalisten in loondienst de eindejaarspremie aan hun neus voorbij te zien gaan. Wellicht kunnen zij terugvallen op het Fonds

voor bedrijfssluitingen. Anders is het met de zelfstandige journalisten. Zij zullen wellicht nog lang moeten wachten vooraleer hun facturen betaald zullen worden. Ik zit in hetzelfde schuitje.”, aldus Van Den Driessche die eraan toevoegt dat al heel wat van de internetjournalisten op een andere redactie werk vonden. “Dat verguldt wat de pil.”

Voor Pol Van Den Driessche is het duidelijk dat er in Vlaanderen (nog) geen plaats is voor zelfstandige, onafhankelijke internetjournalistiek. “De e-commerce komt in Vlaanderen niet van de grond. De consument wenst geen lamp via het internet te kopen. Hij wil die eerst zien. En publiciteit op het internet voeren, slaat ook al niet aan. Internetjournalistiek is slechts mogelijk wanneer ze gebeurt in samenwerking met de printmedia of met de audiovisuele media. Op die manier kan het kostenplaatje worden gedrukt. In het andere geval zal internetjournalistiek verschralen tot publi-reportages waarin één of andere te koop aangeboden toestel redactioneel wordt gepromoot. Ook vanuit het management van Headtrick is die piste overwogen. Maar hiertegen heb ik me altijd verzet”, aldus de gewezen hoofdredacteur van Café Belge.

Pol Van Den Driessche hoopt dat de curator de niet verlieslatende activiteiten van Headtrick Media Group zoals het maken van de tv-programma's Goede Live en Recht van Antwoord op VTM en Kinderen Baas op VRT zal laten voortzetten. “Op die manier kunnen hiervoor nog een aantal journalisten aan de slag blijven. Daarnaast kijk ik uit om via het schrijven van enkele stukken per week opnieuw actief te worden in de printmedia. De eerstkomende tijd wil ik me vooral met journalistieke activiteiten bezighouden, zonder me te moeten inlaten met businessplannen. Ik ben moegestreden.”

Synergie regionale pagina's Het Nieuwsblad en Het Volk eist zijn tol

Laurent Coppens

De synergie tussen Het Nieuwsblad en Het Volk wordt een feit. Vanaf 15 januari 2001 worden de regionale pagina's van de edities in West- en Oost-Vlaanderen van beide titels door één redactieploeg gemaakt. Vorige week kregen zowel de schrijvers als de fotografen te horen hoe de nieuwe werkverdeling eruit zal zien. Verscheidene beroepsjournalisten werden de laan uitgestuurd. Van blijvers wordt een fikse inlevering gevraagd.

Wat zich in het voorjaar van 1995 afspeelde in de provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg doet zich nu voor aan de andere kant van het Vlaamse landsgedeelte. Vanaf medio januari wordt het streeknieuws voor Het Nieuwsblad en Het Volk door dezelfde, weliswaar fors afgeslankte, ploeg verslagen. Tijdelijke contracten worden niet vernieuwd. Journalisten zonder contract worden bedankt voor soms vele jaren bewezen diensten. Werkterreinen worden (fors) ingekrompen.

Talrijke 'gelukkigen' worden geconfronteerd met een forse inlevering. Die kan bestaan uit enerzijds een verkleining van het werkterrein, anderzijds uit het uitblijven van een extra vergoeding.

De fotografen die zowel voor Het Volk als Het Nieuwsblad werkten, zullen na de synergie tegen één fotovergoeding hun foto in beide kranten zien verschijnen. Voor de fotografen is de VUM wel bereid de fotovergoeding op te trekken tot iets meer dan 1300 fr. De schrijvende pers krijgt niets extra's. De vergoedingen blijven ongewijzigd, ook voor teksten die in beide kranten zullen verschijnen.

Het feit dat één vergoeding betaald kan worden voor meerdere publicaties, wordt door een systeem van algemene overdracht van auteursrecht mogelijk gemaakt. De Vlaamse Uitgeversmaatschappij is momenteel bezig bij al haar medewerkers, op individuele basis, deze overdracht te 'regelen'. Dat gebeurt zogezegd in onderling overleg. In werkelijkheid komt het erop neer dat iedereen die in de toekomst voor Het Nieuwsblad en Het Volk wil werken, met of zonder contract, onder druk wordt gezet om met algemene overdracht in te stemmen. Twee weken geleden schreven de auteursrechten-

maatschappij van de schrijvende pers (JAM) en van de beeldpers (SOFAM) hierover een brief naar de VUM. Op dinsdag 19 december kwamen beide auteursrechtenverenigingen met de VUM-directie samen.

Ondertussen overwegen een aantal niet-contractuele medewerkers die vanaf 15 januari geen artikels of foto's meer mogen leveren, de idee om juridische stappen te ondernemen. Sommigen onder hen leverden twintig jaar lang nieuws aan bijna uitsluitend Het Nieuwsblad en/of Het Volk. Fotografen investeerden in dure digitale apparatuur. De 'ontslagenen' vinden vooral inspiratie in het recente principesarrest van het Gentse Hof van Beroep. Dat kende enkele maanden geleden aan journalist Jef Turf op basis van het principe van schijnzelfstandigheid een aanzienlijke schadevergoeding toe. Ook journalisten die geconfronteerd worden met een fors ingekrompen werkterrein, overwegen juridische stappen. Diegenen die hun werk evenwel niet kwijt zijn door de synergie, denken nu dubbel na vooraleer tot een proces te beslissen.

Ondertussen vragen vele journalisten zich af of de synergie op regionaal vlak niet de voorbode is van een volledige synergie van Het Volk en Het Nieuwsblad. Niet alleen zullen in de toekomst beide kranten hetzelfde formaat krijgen. Nu reeds wordt hardop gezegd dat Het Nieuwsblad dezelfde verdeling in katernen zal ondergaan, naar het voorbeeld van Het Volk. Mocht het zover komen, dan wordt het mogelijk om niet alleen de aanlevering van inhoud maar ook de eindredactie en de opmaak van beide titels door één en dezelfde ploeg te laten gebeuren.

Journalisten die meer informatie wensen over het auteursrecht, kunnen contact opnemen met juriste Katrien Van Eeno op 02/705 35 33, fax: 02/705 34 22 of per e-mail: sofam@skynet.be.

Voor andere vragen, informatie of ondersteuning kunnen de journalisten die lid zijn van de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten contact opnemen met algemeen secretaris Pol Deltour.

De journalistenenquête

Als journalist zeggen of schrijven we het zo vaak: wie het land bestiert, moet meer rekening houden met de Wil van het Volk ! Een beetje in die geest organiseert de VVJ, uw eigen beroepsvereniging dus, deze Grote Journalistenenquête. Over uw statuut en uw tevredenheid daarmee. En over onszelf - uw eigen VVJ dus.

Mogen we alle beroepsjournalisten met aandrang vragen mee te doen - ook zij die geen lid zijn van de VVJ ? Het zou ons als beroepsvereniging toelaten nog beter dan vandaag uw professionele, sociale en intellectuele belangen te behartigen. Bovendien worden ook alle journalisten van de gespecialiseerde pers - dit na consultatie

van hun bestuur - hartelijk uitgenodigd mee te doen.

De enquête is overigens anoniem. Uw naam opgeven hoeft dus niet, maar invullen op origineel De Journalist-papier moet wel. Geen Amerikaanse toestanden op de Steenkoolkaai ! En als u uw formulier instuurt voor 15 januari naar Steenkoolkaai 9 b in Brussel, beloven wij u in februari al de resultaten.

Alvast bedankt.

De Raad van Bestuur van de VVJ/AVBB

IDENTIFICATIEFICHE

Beroepsstatuut

- Erkend beroepsjournalist (wet 1963)
- Stagiair-beroepsjournalist
  - Lid VVJ
  - niet-lid VVJ
- Erkend journalist van de periodieke (gespecialiseerde) pers (KB 1965)
- Lid VJPP
  - niet-lid VJPP

Functie

- Redacteur
- Foto- of filmjournalist
- Vormgever

Medium

- dagblad
- magazine
- radio
- televisie
- persagentschap
- elektronisch medium

Leeftijd .....

Anciënniteit

- bij uw huidige werkgever .....
- in het beroep van journalist .....

Gezinssituatie

- Gehuwd of samenwonend
- Alleenstaand
- Kinderen - zo ja, hoeveel ? .....

A . U W B E R O E P S S T A T U U T

Waar ligt voor u het grootste belang van een eigen beroepsstatuut voor beroepsjournalisten (of journalisten van beroep)?

- doorgangsfaciliteiten, persdocumenten
- koppeling aan een specifiek sociaal statuut
- het aanvullend journalistenpensioen voor loontrekkenden
  - CAO's
  - specifieke barema's of tariefafspraken
- koppeling aan een specifiek intellectueel statuut

- bescherming bronnengeheim
  - redactionele onafhankelijkheid vastgelegd in redactiestatuut
  - specifieke juridisch-gerechtigde aansprakelijkheid
  - koppeling aan een eigen professionele deontologie
- prijskortingen, vrijkaarten (NMBS, De Lijn, Sabena...)

De wet van 1963 zegt dat beroepsjournalisten, om als zodanig erkend te worden en te blijven, uit hun journalistieke activiteit hun 'hoofdinkomen' moeten halen.

- u vindt dat goed
- u vindt dat niet goed

De wet van 1963 zegt dat beroepsjournalisten, om als zodanig erkend te worden en te blijven, hun journalistieke activiteit niet mogen combineren met enige 'commerciële activiteit'.

- u vindt dat goed
- u vindt dat niet goed

De wet van 1963 zegt dat beroepsjournalisten, om als zodanig erkend te worden en te blijven, moeten werken voor een 'algemeen informatiemedium'. Wie werkt voor een 'gespecialiseerd' medium krijgt een apart wettelijk statuut, namelijk dat van 'journalist van beroep'.

- u vindt dat goed
- u vindt dat niet goed

Som, in volgorde van belangrijkheid, de gelegenheden op waarbij u uw persdocumenten gebruikt:

1. ....
2. ....
3. ....

De wet van 1963 heeft de erkenning van beroepsjournalisten toevertrouwd aan enerzijds de AVBB/VVJ, voor de administratieve afwikkeling (inzameling aanvragen, uitdelen persdocumenten), en anderzijds een onafhankelijke Erkenningscommissie, voor de eigenlijke beslissingen. Deze Erkenningscommissie bestaat voor de helft uit beroepsjournalisten, voor de andere helft uit mediadirecteuren. Zie voor meer uitleg het Jaarboek van de Belgische Pers pagina N-11. Hoe staat u tegenover een verzelfstandiging (en meteen ook een uitbreiding) van het eigen secretariaat van de Erkenningscommissie, zodat dit de hele erkenningsproblematiek onder zijn hoede zou kunnen nemen en de AVBB/VVJ als beroepsvereniging hier niet langer rechtstreeks betrokken bij wordt ?

- positief
- negatief
- neutraal

B. UW SOCIAAL STATUUT

1. Inkomen

Waar situeert zich uw netto-beroepsinkomen ?

- < 40.000
 40 - 50.000
 50 - 60.000
 60 - 70.000
 70 - 80.000
 80 - 90.000
 90 - 100.000
 > 100.000

Over welke extra-voordelen beschikt u ?

- Maaltijdcheques
 Bedrijfswagen
 GSM
 Groepsverzekering
  - pensioen
  - hospitalisatie
  - andere ..... Andere .....

Heeft u (in min of meerdere mate) uw auteursrechten overgedragen aan uw werkgever of opdrachtgever ?

- a) als werknemer
  - neen
  - ja
 b) als zelfstandige
  - nooit
  - soms
  - vaak
  - altijd

Hoe groot is, gebeurlijk, de overdracht van uw auteursrechten aan de werkgever of de opdrachtgever ?

- volledig
 gedeeltelijk
 Hoever gaat de overdracht dan ? .....

Beroepsjournalisten met een werknemersstatuut hebben recht op een wettelijk gewaarborgd aanvullend pensioen (+/- 1/3 van het normale pensioen bij een volledige carrière). Dit wordt gefinancierd met een patronale bijdrage van 2 pct. van het brutoloon plus een journalistenbijdrage van 1 pct. van het brutoloon. Zowel bij de VRT als bij Belga wil de directie de genoemde patronale bijdrage nu in mindering brengen op de patronale bijdragen die ze betaalt voor een private groepsverzekering ten bate van het personeel. Voor de beroepsjournalisten ligt de patronale bijdrage hieraan dus 2 pct. lager.

- Kan u hiermee akkoord gaan ?
 Gaat u hiermee niet akkoord ?
 Geen mening

JOURNALISTENENQUÊTE

Bent u tevreden met uw huidige beroepsinkomen ?

- ja
 neen

2. Arbeidsprestaties

Hoeveel uur per week verricht u journalistiek werk ?

- < 20 uur
 20 - 25 uur
 25 - 30 uur
 30 - 35 uur
 35 - 40 uur
 40 - 45 uur
 45 - 50 uur
 50 - 55 uur
 55 - 60 uur
 60 - 65 uur
 65 - 70 uur
 > 70 uur

Werkt u in de weekends ?

- altijd
 vaak
 soms
 nooit

Werkt u buiten de normale kantooruren (9 - 17 uur) ?

- elke dag
 bijna dagelijks
 soms
 uitzonderlijk
 nooit

Kan u abnormale of extra werktijden compenseren ?

- binnen de week
 binnen de maand

Dossier De Journalistenquête

- binnen het jaar
 financieel
 anders: .....
 niet
 Hoe ervaart u de werkdruk ?
 te doen
 te hoog
 veel te hoog

3. Sociaal kader

Enkel voor dagbladjournalisten:

Tot voor enkele jaren was er voor de dagbladsector nog een sectorale CAO van kracht. Vandaag is die door de dagbladuitgevers opgezegd en zijn er per bedrijf akkoorden afgesloten. Zo er specifiek voor uw bedrijf een CAO van kracht is, voldoet die u ?

- ja
 neen
 geen mening

Enkel voor magazinejournalisten:

Wel nog van kracht is, in de magazinesector, een CAO tussen de AVBB en FEBELMA. Voldoet deze u ?

- ja
 neen
 geen mening

Enkel voor omroep- en internetjournalisten:

Ook in de audiovisuele en de elektronische sector wordt het sociaal statuut van de (beroeps)journalisten geregeld via bedrijfsakkoorden. Voldoet dit u ?

- ja
 neen
 geen mening

Op welk niveau wordt het sociaal overleg rond journalisten best georganiseerd ?

- algemeen (voor alle media en alle journalisten)
 afzonderlijk voor de printmedia (kranten/magazines), de audiovisuele en de elektronische media
 per bedrijf
 andere: .....

Er is sprake van de oprichting van een of meer Paritaire Comité's in de mediasector, waardoor het sociaal overleg voor alle personeel zou worden gevoerd en het tevens in handen komt van de erkende vakbonden en patroonsorganisaties. Hoe staat u tegenover die evolutie ?

- positief
 negatief: de AVBB/WJ moet met andere woorden volledig zelf over journalistenCAO's blijven onderhandelen
 positief, op voorwaarde dat de AVBB/WJ formeel betrokken wordt in dat PC met bijvoorbeeld een vetorecht
 geen mening

Traditioneel bestaat er een Mediaplatform, zijnde een informeel samenwerkingsverband tussen de AVBB en de vakbonden. In het verleden ontplooide dat actie rond bijvoorbeeld de problematiek van de valse zelfstandigen. Hoe staat u tegenover een hechtere frontvorming van de WJ/AVBB met de vakbonden ?

- in de bedrijven
 positief
 negatief
 geen mening
 - op nationaal/Mlaams niveau
 positief
 negatief
 geen mening

Waar aan hecht u prioriteit bij de eerstvolgende sociale onderhandelingen die zich aandienen (in het bedrijf of sectoraal) ?

- uw verloning
 arbeidsduurvermindering
 de vierdagenwerkweek
 uitgroebanen
 auteursrechten
 redactiestatuut
 andere: .....

C. UW INTELLECTUEEL STATUUT

Heeft u enige opleiding in de journalistiek gehad ?

- op universitair niveau
 op hogeschoolniveau
 bij het Instituut voor de Journalistiek
 in een VIZO-centrum
 op de redactie
 andere: .....
 geen enkele

JOURNALISTENENQUÊTE

Hoe waardeert u uw journalistieke onafhankelijkheid ten overstaan van de directie en de commerciële diensten in uw bedrijf ?

- slecht
- onvoldoende
- voldoende
- zeer goed

Hoe belangrijk is voor u het kunnen beschikken over een goed redactiestatuut dat de verhoudingen tussen redactie, hoofdredactie en directie scherp stelt ?

- zeer belangrijk
- belangrijk
- niet belangrijk

Hoeveel belang hecht u aan een goede zelfregulering in de journalistiek via een nieuwe, meer operationele Raad voor Deontologie ?

- zeer veel
- veel
- weinig
- geen

D . U W B E R O E P S V E R E N I G I N G

Welke waardering geeft u aan de werking van de VVJ/AVBB ?

- zeer goed
- goed
- minder goed
- slecht

Waarom bent u lid van de VVJ/AVBB ? (meerdere redenen opgeven kan)

- Solidariteit
- De rol van de vereniging in de erkenningsprocedure voor beroepsjournalisten
- Dienstverlening, service
- Prijsvoordelen
- Rol in sociaal overleg
- Deontologische werking
- Andere .....

Waarom bent u, desgevallend, geen lid van de VVJ/AVBB ?

.....
.....

Vindt u dat de VVJ/AVBB zich meer moet toeleggen op
- het lot van de journalisten van de periodieke (gespecialiseerde) pers ?

- ja
- neen
- het lot van de journalistiek actieven zonder enig wettelijk beroepsstatuut (de zgn. losse medewerkers) ?
- ja
- neen
- het lot van de zelfstandige journalisten ?
- ja
- neen

Vindt u dat de VVJ/AVBB zich te weinig/genoeg/te veel toelegt op

- (de verbetering van) het beroepsstatuut van de journalist ?
- te weinig
- genoeg
- te veel
- (de verbetering van) het sociaal statuut van de journalist ?
- te weinig
- genoeg
- te veel

- (de verbetering van) het intellectueel statuut van de journalist (bescherming tegen justitie en commercie, bevordering van zelfregulering) ?
- te weinig
- genoeg
- te veel

De vernieuwde 'De Journalist' bestaat een jaar. Ons magazine probeert zowel ledenblad als vakblad te zijn. Stemt het resultaat u tevreden ?

- ja
- neen
- ongeveer

Naar welke rubrieken gaat uw voorkeur (gelieve te quoteren met 1, 2 en 3) ?

- Van de redactie
- Actueel
- Dossier
- Mens achter het nieuws
- Jobbank
- Onder embargo
- Column
- Forum
- Cartoons
- Andere: specificeer welke .....

Nieuws van de verenigingen

Algemene Vergaderingen in Antwerps Pershuis

De afdeling Antwerpen-Limburg van de VVJ/AVBB nodigt via deze weg al haar leden uit op de jaarlijkse algemene vergadering die gehouden zal worden op zaterdag 3 februari 2001 om 12 uur in het Antwerps Pershuis. Er worden dit jaar geen bestuursverkiezingen gehouden. Nog op 3 februari, maar dan reeds om 9.30 uur, wordt in het Antwerps Pershuis de jaarlijkse algemene vergadering gehouden van de VZW Antwerps Pershuis. Hier wordt o.m. een statutenwijziging voorzien. Op de agenda staat voor elk van beide vergaderingen een jaarverslag door de voorzitter, en een financieel verslag door de penningmeester. Het bestuur van beide verenigingen hoopt op een ruime belangstelling van de leden.

(AD)

Leuvense Persclub opgericht

In het Leuvense hebben een twintigtal journalisten, die zich bezighouden met verslaggeving over het reilen en zeilen van de eigen regio, een 'Persclub' opgericht. Centrale doelstelling is de werkomstandigheden - in de breedst mogelijke zin - te verbeteren. Het betreft hierbij vooreerst de onderlinge contacten, die omwille van het sterke personeelsverloop in bepaalde media niet steeds even vlot genoemd kunnen worden. De Leuvense Persclub wil ook zijn steentje bijdragen om iets te verhelpen aan de wrijvingen die her en der bestaan als gevolg van de onderlinge concurrentie. De groep ijvert ook voor een betere informatiedoorstroming vanuit de stad Leuven, de gemeentebesturen uit de regio, de provincie Vlaams-Brabant, de politie, het gerecht evenals de vele andere hele en halve overheidsinstanties zoals de Milieu-Inspectie, Stedenbouw, Interleuven, het OCMW, huisvestingsmaatschappij Dijledal ...

Een werkgroep bereidt momenteel een lijst van desiderata voor die aan de respectievelijke bevoegden zal worden overgemaakt. Betere werkomstandigheden betekent ook de vraag naar betere faciliteiten op vlak van parkeren, transmissie van berichten en dergelijke. Er wordt ook gewerkt aan een website waar alle journalisten zich voorstellen en die bij alle mediamakers uit de regio zal worden gepromoot. Collectieve standpunten zoals het recente protest tegen de juridische actie waarmee de Leuvense schepen Carl Devlies de VRT wilde verplichten hem op te nemen in een kiespanel, zijn vanzelfsprekend geenszins uitgesloten.

(LV)

RECHTZETTING

In de reportage 'Een dwarsdoorsnede van het Fonds Pascal Decroos' wordt herhaaldelijk verwezen naar 'de weinig transparante manier waarop de werkbeurzen worden verdeeld'. Als belangrijkste argument om deze stelling te staven wordt enkele keren gesuggereerd dat er 'een waas van geheimzinnigheid rond de jury van het Fonds hangt'. De Journalist concludeert vervolgens dat 'iedere vorm van controle bij het Fonds wordt uitgesloten'. Bij deze even de feiten op een rijtje, kwestie van een einde te maken aan 'de waas van geheimzinnigheid' die het voornoemde artikel in De Journalist oproept.

1. Het Fonds Pascal Decroos kan moeilijk een gebrek aan transparantie verweten worden, integendeel. De werking, de criteria en de manier waarop de werkbeurzen toegekend worden, staan zeer gedetailleerd vermeld in de statuten van het Fonds Pascal Decroos en in het Reglement van de Werkbeurzen dat elke geïnteresseerde op eenvoudig verzoek ontvangt. Deze informatie is trouwens ook voor iedereen beschikbaar op de website van het Fonds: www.fondspascaldecroos.com. Het Fonds Pascal Decroos werd al meermaals gefeliciteerd voor haar zeer transparante en professionele manier van werken.

2. Van een 'waas van geheimzinnigheid rond de jury' is hoegenaamd geen sprake. De samenstelling van de vierkoppige jury gebeurde op basis van een door de Adviesraad van het Fonds samengestelde shortlist kandidaten. Het gaat om mediadeskundigen en mensen met een ruime journalistieke ervaring die niet gebonden zijn aan een bepaald medium of redactie. Het Fonds contacteerde de kandidaten die het vaakst door de leden van de Adviesraad geciteerd werden en stelde op die manier de jury

samen. Op voorstel van de Adviesraad en met als doel elke vorm van belangenvermenging bij voorbaat uit te sluiten, worden de namen van de juryleden niet bekendgemaakt zolang ze in de jury zetelen (maximaal twee jaar). Deze geheimhouding zorgt ervoor dat de jury volkomen onafhankelijk de ingediende projecten kan beoordelen.

3. De conclusie dat 'iedere vorm van controle wordt uitgesloten' is foutief en misplaatst. Zoals in elk vzw vormt de Raad van Beheer van het Fonds het centrale controleorgaan van de vereniging. Daarnaast wordt de werking van het Fonds inhoudelijk gecontroleerd en begeleid door de Adviesraad die bestaat uit 15 beslissingsnemers uit de media. In deze Adviesraad zetelen tevens een vertegenwoordiger van de journalistenvereniging VVJ, de uitgeververenigingen Febelma, VDP en UUPP en een vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap. De financiële controle van het Fonds is in handen van de Raad van Beheer van het Fonds en van de Financiële Inspectie van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit even ter correctie en verduidelijking. We zijn het wel helemaal eens met de stelling in De Journalist 'dat er nood is aan bijzondere journalistieke projecten in Vlaanderen'. Het voorbije jaar kende het Fonds niet minder dan 34 werkbeurzen toe voor in totaal 4,6 miljoen BEF. Het Fonds speelt dus duidelijk in op een reële behoefte bij Vlaamse journalisten. Het doet ons plezier dat we die visie alvast delen met De Journalist. Ter info: de volgende deadline voor aanvragen is vrijdag 2 februari 2001.

Paul Decroos, voorzitter
Koen Van Wichelen, directeur
Ides Debruyne, algemeen secretaris

EINDE RECHTZETTING

NASCHRIFT

Blijkbaar is het Fonds de mening toegedaan dat vanaf het ogenblik dat de criteria en de manier van toekenning van de werkbeurzen worden geafficheerd, het summum van transparantie is bereikt. Dat is natuurlijk niet de essentie van de zaak. Naast het bekendmaken van de spelregels, is er nog zoiets als de toepassing ervan. En hoe zit het met die transparantie? Over het feit dat ze hun spelregels niet altijd even coherent toepassen (zie stelling in de vorige Journalist), rept het Fonds in zijn reactie met geen woord.

Natuurlijk is er wel sprake van een waas van geheimzinnigheid rond de jury. En dit vooral omdat het opnieuw niet duidelijk is of de door het Fonds geciteerde criteria voor de samenstelling van de jury worden toegepast. En dan dat schermen met het argu-

ment van de adviesraad. Die raad komt nooit samen, hoogstens gaat het dus om een losse verzameling van individuele 'adviseurs'. Bovendien kan niet iedereen die lid is van de raad zich herinneren of aan hen ooit de vraag werd gesteld om namen van juryleden voor te stellen.

Het Fonds meent dat mijn stelling dat iedere vorm van controle wordt uitgesloten 'foutief en misplaatst' is. Zware woorden! Maar waar zijn hun valabele argumenten om hun stelling kracht bij te zetten? Hun verwijzing naar de raad van beheer van het Fonds als centraal controle-orgaan valt mager uit. Over de werking van die raad wordt bijzonder weinig verteld. Bovendien stel ik vast, volgens door het Fonds ter beschikking gestelde statuten, dat zowel directeur Koen Van Wichelen als de algemeen secretaris Ides Debruyne lid zijn van de raad van beheer. Wie controleert hier wie?

(LC)

Fonds Pascal Decroos

Ik ben ten eerste geschokt door dat het prachtig stukje onderzoeksjournalistiek over het Fonds Pascal Decroos. Als wij als journalisten het recht/de plicht hebben om 'duistere' zaakjes in de politiek, de zakenwereld en elders aan het licht te brengen, moeten we ook de moed hebben de hand in eigen boezem te steken. De VVJ moet eerst maar eens dat Fonds Pascal De Croos grondig doorlichten vooraleer er nog melding van te maken in 'De Journalist'. Dat zijn we niet alleen aan onszelf verplicht, maar ook aan onze lezers/kijkers die als belastingbetalers bijdragen tot het spijzen van dat fonds. 'Het

Fonds werkt volkomen onafhankelijk van commerciële en andere belangen dankzij de financiering door de Vlaamse Gemeenschap', schreef 'De Journalist' (1999,4)

Jan Willems, beroepsjournalist

NVDR: In het september-oktobernummer 2000 van De Journalist werd inderdaad een redactionele bijdrage gepubliceerd over het Fonds Pascal Decroos. Auteur van het stuk was Koen Van Wichelen, directeur van het Fonds. En dat stond er ook zo bij vermeld.

Egotrippers zijn geen diepgravers

Aad van Maanen

Maanden geleden al spraken sommige Vlaamse journalisten in café's het vermoeden uit dat Lernaut & Hauspie een zeepbel was, die uit elkaar zou spatten. Maar het bleef bij praten, niemand onderzocht de zaak. De Wall Street Journal zorgde voor de plof. Dit vertelde Yves Desmet ter illustratie van zijn stelling, dat de schaars- te aan onderzoeksjournalistiek in Vlaanderen mede een gevolg is van de mentaliteit van de journalisten zelf. Desmet was een van de leden van het panel, dat discussieerde over bijzondere en onderzoeksjournalistiek op de persconferentie van het Fonds Pascal Decroos. Dat er bij ons zo weinig aan wordt gedaan, is voor een deel de schuld van directies van de mediabedrijven, die de hand op de knip houden, zei hij. Dat weten we allemaal wel. Maar de journalisten mogen ook wel eens in eigen boezem kijken. Hij gaf nog een voorbeeld uit de eigen keuken, De Morgen. Toen hij op zijn redactie rondvroeg of iemand een onderzoek wilde doen naar het doen en laten van NGO's (zoals Greenpeace, Artsen zonder Grenzen), was er geen belangstelling.

Er zijn wel budgetten voor onderzoeksjournalistiek, en hoofdredacteuren willen wel, maar ze vinden geen journalisten die het willen doen, zo betoogde Desmet. De verklaring?

Onderzoeksjournalistiek is arbeidsintensief en geeft weinig 'visibiliteit'. 'Wij zijn egotrippers, we zien graag onze naam in druk, we maken graag een standup op tv'. Onderzoeksjournalisten zijn schaarse, gedreven buitenbeentjes.

Pol Deltour, algemeen secretaris van de VVJ, zag naast het 'structurele probleem' - het gebrek aan tijd, middelen, begeleiding - nog een andere reden voor het gebrek aan enthousiasme voor deze vorm van journalistiek: schrik voor de reacties, niet alleen van instellingen en bedrijven maar ook, en de laatste tijd in toenemende mate, van de kant van de justitie. Deltour is beroepshalve meer dan eens geconfronteerd met journalisten, die voor de correctionele rechtbank worden gedaagd en in de steek gelaten werden door hun eigen directie.

Uiteraard kwam de vraag ter sprake of het Fonds Pascal Decroos een zinvolle bijdrage kan leveren tot de onderzoeksjournalistiek.

Mediaminister Dirk Van Mechelen antwoordde bij monde van zijn woordvoerder Marc De Roeck volmondig 'ja'. Het fonds heeft in zijn eerste werkjaar al 'gezorgd voor een toegevoegde waarde in de Vlaamse media' en krijgt dus ook volgend jaar 7,5 miljoen subsidie. De panelleden (allen leden van de adviesraad van het fonds) plaatsten wel enkele kanttekeningen. Onderzoeksjournalistiek behoort tot het normale takenpakket van een redactie, zei Hubert Van Humbeeck van Knack. 'Bijzondere journalistiek', projecten die daar net buiten vallen, zouden wel de steun van het fonds verdienen. Waarmee de vraag gesteld was, waar de grens ligt. Die is moeilijk te trekken, zei Desmet, onder meer door het feit dat het, als je aan een onderzoek begint, op voorhand vaak moeilijk is te zeggen waar je uitkomt. Leo De Bock, netmanager van Canvas, wees erop dat juist de onderzoeksjournalistiek het meest in de verdrukking zit, en dus de meeste steun verdient. De jury en de adviesraad van het fonds hebben trouwens al geadviseerd volgend jaar de helft van de beschikbare middelen te concentreren: minder projecten beter subsidiëren. 'Nu worden projecten gesubsidieerd die ook zonder de steun van het fonds gerealiseerd zouden zijn'.

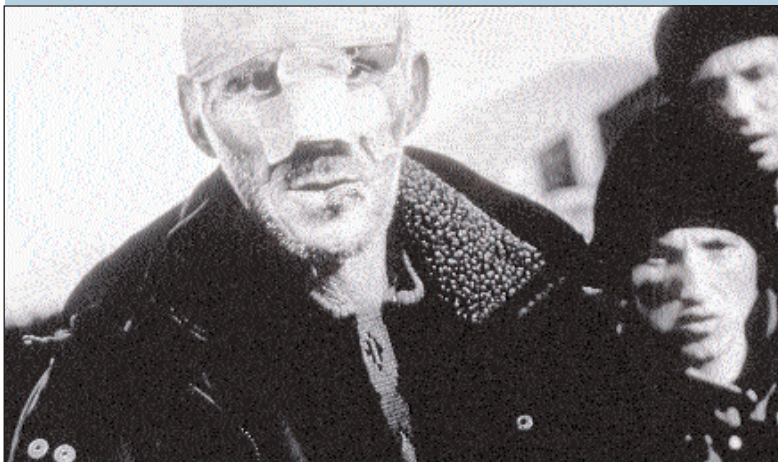
Desmet zei, dat redacties ernaar moeten streven bijzondere projecten uit eigen middelen te financieren (en moeten proberen de middelen daarvoor los te peuteren van hun directies). Hij bracht ook het eergevoel van de hoofdredacteuren in het geding en stelde, ter wille van de animo in het debat, nogal lapidair: 'ik val nog liever dood dan een beroep te doen op het fonds Pascal Decroos'. Maar freelancers hebben het veel moeilijker om van een redactie prefinanciering los te krijgen voor een bijzonder project. Hij vond het derhalve logisch dat het fonds zijn karige middelen vooral naar die mensen zou laten vloeien.

De (nog steeds anonieme) jury van het fonds deed alvast een paar suggesties: de ontmaskering van de 'Superclubs' in de nieuwe technologiesector, de wapenhandel in en via België, de Kosovo-campagne van de VRT: naar wie ging het miljard frank?, de Coca-Cola-crisis: wat gebeurde er echt?, onderzoek aan de universiteiten: hoe wordt het geld verdeeld? Kom mensen, werk aan de winkel.

World Press Photo in Gent

Van 21 december 2000 tot 14 januari 2001 loopt in het Caemersklooster, Provinciaal Centrum voor Kunst en Cultuur aan de Vrouwebroersstraat te Gent, de prestigieuze fototentoonstelling

World Press Photo. Het initiatief om de tentoonstelling naar Gent te halen komt van de stad Gent, de provincie Oost-Vlaanderen en het Vredeshuis. Jaarlijks reist de World Press Photo de wereld rond en doet daarbij zo'n 35 landen aan. De tentoonstelling is het resultaat van een internationale wedstrijd van persfotografen, waarbij dit jaar in totaal 42.215 foto's uit 122 verschillende landen werden beoordeeld.

Winnende WPP-foto 2000.

Nog tot 16 januari 2001 worden inzendingen verwacht voor de Editie 2001 van World Press Photo. Foto's, genomen en voor het eerst gepubliceerd in 2000, zijn welkom. 56 awards in 18 categorieën zullen worden uitgereikt. De winnaars worden bekendgemaakt op 9 februari 2001 in Amsterdam. Alle winnende foto's worden gepubliceerd in het Jaarboek van World Press Photo en reizen via 70 steden in 45 landen de wereld rond. Meer info is te vinden op website www.worldpressphoto.nl.

(AD)

Onder embargo

Hans Hellemans is de nieuwe hoofdredacteur van de Antwerpse televisiezender ATV. Sedert het vertrek van Rudi Collier was Hellemans hoofdredacteur ad interim. ●●● Bettina Hubo verlaat de redactie van De Standaard en wordt communicatieverantwoordelijke voor het Universitair Ziekenhuis Antwerpen. Bettina was actief op de buitenlandredactie, op de economieredactie en op de mediaredactie. ●●● Alda Croes verlaat op 1 januari de Oost-Brabantse regionale ROB-TV waar ze het zondagse 'Praatcafé' verzorgde. ●●● Leo Custers (57), tot 1997 rubriekleider buitenland van Gazet Van Antwerpen, wordt de nieuwe hoofdredacteur van 't Pallieterke. Hij volgt er Jan Nuyts (80) op, die er na 45 jaar een punt achter zet. ●●● Peter Renard, tot voor kort woordvoerder van de parlementaire fracties van de SP, volgt na nieuwjaar Philippe De Coene op als SP-woordvoerder. Renard was tot april 2000 journalist bij Knack. ●●● Vanaf 1 januari ruilt Bert Cornelis, ook ex-journalist, de functie van nationaal woordvoerder bij de VLD in voor een betrekking bij het kabinet van minister Rik Daems. ●●● Ingevolge (druk)technische problemen blijkt het Jaarboek 2000 enkele beroepsjournalisten niet opgenomen te hebben of enkele persoonsgegevens niet correct weer te geven. Met onze excuses, hier volgen de nodige aanvullingen en rechtzettingen. Marc DE ROECK, Ooststatiestraat 58, 2550 Kontich - zelfstandig fotograaf - tel. privé 03/457.02.58 - GSM 0477/243.388 - marc.deroeck@euronet.be; Fernand PAPON (N0004), Koninginnelaan 17 - 3R, 8300 Knokke-Heist - Actief gepensioneerd redacteur - tel. 050/62.09.48; Lisbeth IMBO (NS1602) - Restelenstraat 18, 9500 Geraardsbergen - Redacteur VRT Radio 1 - tel. 02/741.53.60 - Fax 02/741.45.47 - GSM 0477/800.993 - lisbeth.imbo@vrt.be; Nick HANNES (NS1600) - Van der Meydenstraat 33, 2140 Borgerhout - Zelfstandig fotograaf - tel. privé 03/213.12.96 - GSM 0478/256.829; Koen MORTELMANS (N2247) - Kempenlaan 5, 2160 Wommelgem - zelfstandig redacteur - tel. 03/353.60.66 - koenm@pandora.be - http://users.pandora.be/mortelmans.koen1/ - http://club.euronet.be/koen.mortelmans; Frieda Laevaerts (N1789) - Dambruggestraat 40, 2060 ANTWERPEN - tel. 03/226.92.29 - fax 03/232.54.41 - GSM 0496/87.79.12 - e-mail frieda.laevaerts@wanadoo.be; Carolijn Domensino (NS 1523) - Hoogstraat 56, 2000 Antwerpen - zelfstandige - GSM 0477/851.913 - CAROLIJD@hotmail.com. ●●● De Vereniging van Brugse Beroepsjournalisten wordt voorgezeten door free-lance journalist Jan Van Belle. Hij stond NIET aan de wieg van de Journalistenvereniging Oostende Westkust, zoals in De Journalist vorige keer verkeerdelijk vermeld stond. ●●● Bij Headtrick Media Group dat op 18 december het faillissement aanvraag, was de kassa tot op de bodem leeg, letterlijk. Omdat nog dringende brieven dienden verstuurd te worden en er geen postzegels meer in huis waren, werd opdracht gegeven om onmiddellijk de geldbak van de in huis aanwezige Coca-Cola-automaat leeg te maken. Zo geschiedde. ●●● De Vlaamse regering heeft beslist de samenwerking met het persagentschap Belga voor de verspreiding van de persmededelingen van de Vlaamse overheid voort te zetten. De kabinetten van de Vlaamse ministers en een beperkt aantal diensten bij de administratie blijven ook verder geabonneerd op de nieuwsdienst van Belga. ●●● Een 15-tal Brusselse buurtcomités en verenigingen hebben hun ongenoegen uitgesproken over de plannen om van de 'Résidence Palace' in de Wetstraat een internationaal perscentrum te maken. Zij vinden het Art Deco-gebouw niet geschikt als internationaal centrum, en vrezen dat het zwembad en het theater niet voor het publiek zullen blijven. ●●● Belga heeft cassatie aangekend tegen het arrest van het Gentse hof van beroep in de zaak-Turf. Het hof veroordeelde Belga omdat het Turf jarenlang als 'valse zelfstandige' aan het werk had gehouden. Volgens het cassatieverzoek had het Gentse hof uitdrukkelijk moeten vaststellen dat er een 'loon' aan Turf werd betaald, vooraleer hem als werknemer te kwalificeren. ●●● Het rommelt stevig bij Mediaxis. Alle redacteurs van Humo hebben van de baas een bedrijfswagen en een GSM gekregen. Kwestie van een complete leegloop richting het nieuwe blad van Woestijnvis tegen te gaan. Op de andere redacties van Mediaxis geeft die voorkeurbehandeling van de Humo-collega's behoorlijk wat gegrom. ●●● Ook bij zelfstandige correspondenten van Knack heerst rumoer. Zij kregen van de redactieleiding een contract onder de neus geduwd ter nagenoeg volledige overdracht van hun auteursrechten, dit in ruil voor een schamele vergoeding van 3 procent van hun basisvergoedingen. De VJ raadt zoals gewoonlijk alle betrokkenen aan niét te tekenen, en eerst deskundige raad in te winnen bij de VJ zelf of bij de JAM (JournalistenAuteurs Maatschappij). Tel. 02/705.35.33. ●●● Het proces dat de AVBB samen met enkele journalisten in 1995 ingeleid heeft voor het Europese Mensenrechtenhof, zit in het slop. De zaak draait rond de huiszoeken die justitie in dat jaar uitvoerde bij onder meer De Morgen en RTBF na publicatie van vertrouwelijke delen uit het Agusta-corruptiedossier. Het Hof van Straatsburg liet zopas weten dat het door permanente onderbezetting nog steeds niet toekomt aan de behandeling van de zaak.

Word (opnieuw) lid van de VVJ/AVBB !

In 'De Journalist' (nr. 21) kon u onze eerste oproep tot hernieuwing van uw lidmaatschap bij de VVJ voor 2001 vinden. Pro memorie volgen hieronder nog eens de (onveranderd gebleven) bedragen.

LEDEN	Redacteurs	Foto- en filmjournalisten
Beroepsjournalisten en actief gepensioneerden	3.500,- F	4.500,- F (incl. sportperskaart)
Stagiairs	2.500,- F	3.500,- F (incl. sportperskaart)
Ereleden	2.000,- F	2.000,- F

NIET-LEDEN	validatievignet perskaart	validatievignet autopersplaat
	575,- F	975,- F

Betalen kan op rekening nr. 210-0319706-46 van de VVJ, dit met vermelding van uw erkenningsnummer (N..... of NS.....).

- Stagiairs die hun stagiairperskaart voor het jaar 2001 wensen, moeten aansluiten bij de VVJ. Zij dienen tevens een vragenlijst in te vullen (zie De Journalist nr. 21 of anders te verkrijgen op het secretariaat) en deze samen met een pasfoto (twee foto's voor de stagiairs van de foto- en filmers) ten spoedigste naar ons adres terug te sturen.

U doet er goed aan zo snel mogelijk te reageren, zodat we u nog voor eind 2000 uw persdocumenten, lidkaart, reductiekaart bij de NMBS en/of validatievignetten kunnen bezorgen.

Voor alle bijkomende vragen is ons secretariaat elke dag telefonisch bereikbaar van 10 tot 12.30 u en van 14 tot 16 uur.
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72

Knack zoekt vijf jonge kandidaat-journalisten die opgeleid zullen worden als een 'projectteam', en ingezet voor de uitwerking van diverse journalistieke projecten. Intense begeleiding door de hoofdredactie wordt beloofd. Schrijven kan naar Knack, tav de heer Hubert Van Humbeeck, directeur Redactie, Raketstraat 50 bus 2 te 1130 Brussel.

De Televisiefabriek - The Television Factory zoekt een eindredacteur (televisie) voor een aantal nieuwe programma's, en zoekt een getalenteerde medewerker voor Jambers Magazine. E-mailen kan naar jan.segers@televisiefabriek.be.

Gazet van Antwerpen Metropool zoekt naar freelance medewerkers voor de editie 'metropool'. Betrokkenen moeten enthousiast op zoek gaan naar nieuws, een goede opleiding genoten hebben, behoorlijk met de computer uit de voeten kunnen en over een auto beschikken. E-mailen kan naar hdemeulder@rug.be.

Gazet van Antwerpen zoekt regionale journalisten voor Heist-opden-Berg en Klein-Brabant. De betrokken regionale medewerkers moeten in de gemeente wonen waarover ze zullen schrijven, over een wagen beschikken en 's avonds en tijdens het weekend willen werken. E-mailen kan naar mmuysoms@rug.be.

Het Nieuwsblad zoekt schrijftalent en kritische speurneuzen voor de gemeenten Edegem en Schilde. Betrokkenen moeten een grote kennis hebben van wat reilt en zeilt in hun gemeente, een dosis creativiteit en bereidheid om 's nachts en in de weekends in de pen te kruipen. E-mailen kan naar jrdv@vum.be.

Talkies Magazine zoekt een enthousiaste redacteur voor eindredactie, nalezen en taalcorrecties. Schrijven kan naar Talkies Magazine - Sollicitaties, Bexstraat, 4, 2018 Antwerpen.

BIG Media Group zoekt naar freelance journalisten/copywriters die op zelfstandige basis redactionele artikels zullen schrijven. Het accent zal liggen op financiële en zakelijke berichtgeving. E-mailen kan naar jan.willems@big-media-group.com.

De Internationale Journalisten Federatie zoekt een campagnecoördinator voor materie inzake auteursrechten. De betrokkene zal in Brussel werken, en in eerste instantie voor drie jaar gecontracteerd worden. De kandidaat moet de materie inzake auteursrechten grondig kennen en over een goede talenkennis beschikken. E-mailen kan naar ifj@ifj.org.

De provincie Vlaams-Brabant zoekt een deskundige communicatiebeheer die de voorlichting van pers en publiek zal ondersteunen. E-mailen kan naar mbuelens@vl-brabant.be.

De stad Aarschot zoekt een departementshoofd communicatie, informatie, PR die moet voldoen aan de algemeen geldende en bijzondere aanwervingsvoorwaarden voor openbare diensten. Voor meer inlichtingen kan men terecht op tel. nr. 016/550.322.

Amnesty International zoekt een media-medewerker die verantwoordelijk zal zijn voor de contacten met de pers en die zal instaan voor de eindredactie van het interne ledenblad. Schrijven kan naar Amnesty International Vlaanderen, vacature MECHELEN, Kerkstraat 156 te 2060 Antwerpen.

Cursusaanbod Journalisten in Europa

De organisatie 'Journalisten in Europa', die reeds meer dan 25 jaar actief is en in het verleden opleiding gaf aan meer dan 700 journalisten uit 98 landen, biedt voor 2001-2002 drie specifieke studieprogramma's aan rond Europa, de organisatie en leden van de Europese Unie. Geïnteresseerden kunnen één cursus volgen, of alle drie.

Het hele aanbod is gepland van september 2001 tot mei 2002. Inschrijvingen worden aanvaard tot 31 januari 2001. In het voorjaar 2001 worden selectieprocedures georganiseerd. Cursisten moeten alvast tussen 25 en 35 jaar oud zijn.

'Journalisten in Europa' is gevestigd in Parijs. De cursussen worden ook daar georganiseerd. Deelnamekosten bedragen, afhankelijk van de gekozen cursus, 25.000, 30.000 of 35.000 Franse frank.

Voor meer informatie kan men terecht op website www.europamag.com.

(AD)

Het centrum ZIT STIL is gekend als een dynamische non-profit organisatie gevestigd in Wilrijk, Antwerpen, met een werking in tien locaties in Vlaanderen. Het centrum stelt zich reeds 20 jaar tot doel de belangen te behartigen van personen die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met ADHD. Het centrum ZIT STIL wenst zijn team uit te breiden met een halftijdse medewerker met een licentiaatsdiploma als:

JOURNALIST-HOOFDREDACTEUR (M/V)

Taakomschrijving:

- De geschreven en gesproken communicatie van en naar het werkveld verzorgen.
- De recente wetenschappelijke ontwikkelingen i.v.m. onderzoek en behandeling van ADHD opvolgen en rapporteren.
- Opbouw en eindredactie van de verschillende publicaties die door het centrum samengesteld worden zoals: tijdschrift, brochures, folders, mailings.

Jobinfo:

Uurregeling: glijdende werktijden, beperkt avondwerk
Vergoeding: conform diploma en anciënniteit

Wij verwachten uw sollicitatiebrief met een omstandige motivering en C.V. vóór 15 januari 2001 op volgend adres:

Centrum ZIT STIL - T.a.v. Bieke Meert
Heistraat 321 - 2610 Wilrijk - Tel. 03/830 30 25
Website: www.zitstil.be